

www.feked.hu

A művészet, a hagyományok és a turizmus találkozása Fekeden

A Karasica-patak mentén elterülő kis faluban az elmúlt évek turisztikai fejlesztései után az idei esztendőben újabb tervek megvalósításán fáradoznak. Az említésre méltó népi építészeti emlékek mellett a település határában álló, felújított keresztek mentén körtúra-útvonalat alakítottak ki, a turistáknak pedig komfortos turistaszálló biztosít kényelmes szálláslehetőséget. Idén várhatóan az a hat szobor is méltó helyére kerül, mely egy faluséta részeként újabb színfoltja lehet a településnek. A számos terv között szerepel a műemlékvédelem alatt álló Szentháromság-templom belsejének festése, freskóinak felújítása is.

A Mecsek nyúlványainak egyik gyönyörű völgyében megbúvó, kétszáz fős kistelepülés polgármesterével, Tillmann Péterrel indulunk a falu és a környék felfedezésére. Lelkesen mesél az elvégzett munkákról, múlt-ról, jelenről, de talán a jövő tervei hozzák leginkább lázba.

Műemlékek

A hozzánk érkező vendégeknek nem csak a csendet, a nyugalmat és vendégszeretetünket tudjuk nyújtani. A település utcáin sétálva szembe-tűnik az egyedülálló építészeti stílus, mely ilyen nagy számban sehol az országban nem maradt fenn, mint Fekeden. Az elmúlt években az önkormányzat 60 házat újított fel, melyek helyi védettséget élveznek. A megújult parasztházak homlokzatai, folyosói, hihetetlen magas és keskeny bejárati ajtajai olyan egyedi képet kölcsönöznek a településnek, ami másutt csak elvétve lelhető fel. Országos jelentőségű műemléke a településnek a római katolikus Szentháromság-templom. Az elmúlt évek során megvalósult a temp-

lom külső felújítása, és most pályázati forrásból a teljes belső festésre is sor kerülhet. Régi rajzok, fényképek alapján megpróbáljuk a freskókat és falfestményeket visszaállítani eredeti állapotukba, ahogy azok egykoron díszítették templomunk falait. Várhatóan őszre ez is elkészül, és újabb színfoltja lesz településünknek.

Felújított kőkeresztek

Turisztikai szempontból az elmúlt években néhány „apró” lépés történt Fekeden. Saját szakállunkra megvalósítottunk olyan körutakat, amik a falu szélén álló kőkeresztekhez, feszüle-

tekhez vezettek. Valamit csináltunk, ami sajnos nem a legjobban sikerült, nem felelt meg az elvárásainknak, ezért a Baranya Megyei Természetbarát Szövetséggel egyeztetve kerestük meg azt a módot, hogy lehetne szakszerűen megvalósítani az elképzeléseinket. A Mecsek Egyesület segítségével és a fekedei önkormányzat anyagi támogatásával Biki Endre Gábor volt az, aki felvállalta, hogy a túraútvonalakat felfesti.

Két irányított körtúrát alakítottunk ki, a kék kör a Dél-Dunántúli Kéktúra útvonalához, a zöld kör pedig a településen is áthaladó zöld jelzéshez kapcsolódik. A két különböző hosszúságú túraútvonal érinti a település környékén felújított összes keresztet. Mindegyik kereszt mellett pihenőt alakítottunk ki, és ismertető táblával láttuk el őket. Tettük mindezt azért is, hogy az ősein által állított emlékeket be tudjuk mutatni a hozzánk érkező turistáknak. Ezekről a helyekről gyönyörködhetünk a Mecsek panorámájában, és igen szép rálátás nyílik a településre is. A körtúrákat ajánlhatom az

idősebb korosztály számára, de kisgyermekes családoknak is.

A legrégebbi kőkereszt felújítását a Szülőföldünk Baráti Kör vállalta magára, időt és fáradságot nem sajnálva dolgoztak a megújulásán. Ez gyakorlatilag egy torzó volt, a korpusz teljes egészében hiányzott, csak a talapzata maradt meg. Illa Gábor pécsi szobrász alkotta újjá a keresztet, a korpuszt pedig a Gyárvárosi Plébánia ajánlotta fel, és a tavalyi stífolderfesztivál idejére esett a kereszt újraszentelése. A keresztetek mindig jeles pontokhoz, útelágazásokba állították, és némelyik zárandokhely is volt. Az egyik legjelentősebb keresztünk, ami ugyan nem fekedű, hanem vérméni, a Harsányi-kereszt. Ez a Dél-dunántúli Kéktúra útvonalán található, ahol az elmúlt években turistatérképet, esőbeállót, pihenőt és szalonnasütőt alakítottunk ki.

Stációk, meditációk

Üde színfoltja lesz a falunak egy pályázatból megvalósuló új, alternatív sétaútvonal megépítése „Stációk, meditációk” címmel. A 3,5 km hosszú túraútvonal mentén kortárs szobrászművészek alkotásait helyezik el. A hat szoborból álló útvonal várhatóan a nyár derekára elkészül, a tervek szerint a környezetükben padok, asztalok is lesznek. A település bejáratánál lesz az első, figyelemfelkeltő szobor, mely felhívja az ide érkező vendégek figyelmét, hogy bizony érdemes e kis településre betérni, és ott akár hosszabb időt eltölteni. A szobrok valamikor a Kodály Központ előtt álltak, és a Baranya megyei Alkotótelepekkel kötött megalapodásnak köszönhetően 25 évre Feked birtokába kerültek. Érdekes, hogy a szobrok napelemes energiaforrásból éjjel is meg lesznek világítva, így akár éjszakai sétára is indulhatnak a vendégek. És ha már a szobrokról esik szó, a nyárra egy önálló alkotással is gazdagodik a település, Nyári Zsolt gránitból készült alkotását a turistaszálló

előtt szeretnénk felállítani, amihez szintén pályázati forrást használunk fel. Ekkorra az a település, amelyiknek csak egyházi emlékei voltak, néhány világi alkotással is büszkélkedhet majd.

A turistaszálló

A településen 2004-ben kialakítottunk egy turistaszállót a valamikori plébánia épületéből, és büszkén mondhatom, hogy nagyon jól működik, évi 1000-1200 vendégéjszakát tudunk elkönyvelni. Négy szobában 16 főre rendezkedtünk be, 1 kétágyas, 2 négyágyas és 1 hatágyas szobát alakítottunk ki. Mindegyik szobában van mosdó, a folyosókon vizesblokkok, nagy ebédlővel és egy jól felszerelt konyhával büszkélkedhetünk. Az udvarban kemence, játszótér, sportpálya csalogatja a vendégeket. Emellett még magánszállások is találhatóak a faluban – meséli a polgármester.

Május 25-én Stífolderfesztivál

Szükség is van a szálláshelyekre, hiszen a településnek vannak rendezvényei, melyek közül a legnagyobb az idei évben 4. alkalommal sorra kerülő Stífolderfesztivál. A stífolderek megmérettetésére mindig a pünkösdi utáni első szombaton kerül sor, ez a nap idén május 25-ére esik. A falu jeles rendezvényére minden évben 1000-1200 vendég érkezik, és ez bizony jelentős szám egy alig 200 fős falu életében.

A rendezvény legfontosabb célja, hogy az innen elszármazottak, ha csak egy rövid időre is, de újra hazajöjjenek, megtalálják gyökereiket, ápolják a kapcsolatokat. Természetesen szeretnénk visszahozni a régi ízeket, hangulatokat a településre, és ehhez a legalkalmasabb talán a stífoldernek nevezett paprikás, füstölt vastagszalámi, ami méltán híres messze földön. Ezzel arra szeretnénk felhívni a figyelmet, hogy vannak még szokások, gasztronómiai értékek, amit őseinktől örököltünk. Ez természetesen csak egy szelete annak a gasztronómiai sokszínűségnek, amit magukkal hoztak őseink Fuldából. A stífolder hosszú fejlődésen ment keresztül az évszázadok során. Valamikor paprika nélkül készült, de megismerve az ízes, finom pirospaprikát, ez lett a stífolder meghatározó fűszere, és mi azóta is így szeretjük a legjobban.

Minden esztendőben 50-55 versenyző vesz részt a fesztiválon, már hónapokkal a fesztivál előtt készülünk, disznóvágást tartunk a baráti körrel, hogy aztán a legfinomabb szalámit tudjuk a zsűri és a vendégek asztalára tenni. A verseny egyre népszerűbb, nemcsak a környékről, hanem az ország minden tájáról, elsősorban a svábok lakta vidékekről, de még Fuldából is érkeznek stífolderek. A füstöltárut szakavatott zsűri bírálja el. A legjobb és legízletesebb stífoldereket értékes ajándékokkal jutalmazzuk, melyeket a bírálat után a nagyközönség természetesen meg is kóstolhat.

A fesztiválsátorban az elmúlt évek színes hagyományörző műsorai mellett sok újdonsággal, meglepetéssel készülnek a szervezők. Ismét lesz veteránautó-felvonulás, és a program sor egyik különlegességként a vendégek egy lovasíjász-bemutató részesei is lehetnek.

KÉP ÉS SZÖVEG: MÜLLER NÁNDOR

